

Mga Reperensia Para sa *Pagkabuhi kag Pagministeryo* *nga Workbook Para sa Miting*

NOBIEMBRE 1-7

MGA BAHANDI SA PULONG SANG DIOS | JOSUE 18-19

“Maayo Gid ang Pagpartida ni Jehova sang Duta”

it-1-E 359 ¶1 Dulunan

Maathag nga ginapakita nga ang pagpartida sang duta sa mga tribo nabase sa duha ka rason: ang resulta sang pagabutgabot, kag ang kadakuon sang ila nga tribo. Mahimo nga ang ginpatuhuyan lang sang pagabutgabot amo ang ginabulubanta nga lokasyon sang palanublion nga duta sang kada tribo. Gani nagahatag ini sing palanublion sa isa ka seksion ukon iban pa nga seksion sang kadutaan, halimbawa kon ara ini sa bahin sang A ukon B, sa S ukon K, sa kapatagan malapit sa baybayon, ukon sa mga kabukiran. Ang desisyon sang pagabutgabot naghalin kay Jehova para malikawan ang kahisa ukon pag-ilinaway sang mga tribo. (Hul 16:33) Paagi sini, matuytuyan man sang Dios ang tagsa ka mga butang para ang sitwasyon sang kada tribo mapahisuno sa inspirado nga tagna sang patriarka nga si Jacob antes sia mapatay nga narekord sa Genesis 49:1-33.

it-1-E 1200 ¶1 Palanublion

Mga palanublion nga duta. Si Jehova ang naghatag sa mga anak ni Israel sang ila palanublion, kag gin-instruksionan niya si Moises parte sa mga dulunan sang duta. (Nu 34:1-12; Jos 1:4) Ang mga anak ni Gad, ang mga anak ni Ruben, kag ang katunga sang tribo ni Manases ginhatagan ni Moises sang ila parte nga duta. (Nu 32:33; Jos 14:3) Ang iban nga tribo nakabaton sang ila palanublion paagi sa pagabutgabot nahisuno sa sugo nanday Josue kag

Eleazar. (Jos 14:1, 2) Base sa tagna ni Jacob sa Genesis 49:5, 7, wala ginhatagan sanday Simeon kag Levi sang napain nga seksion sang teritoryo para mangin palanublion. Sakop sang teritoryo ni Simeon ang duta (lakip ang nasulod nga mga ciudad) sa sulod sang teritoryo ni Juda (Jos 19:1-9), si Levi naman ginhatagan sang 48 ka ciudad sa bilog nga teritoryo sang Israel. Bangod ang mga Levinhon ginhatagan sing pinasahi nga asaynment sa pag-alagad sa santuaryo, ginasiling nga si Jehova ang ila palanublion. Nagabaton sila sang ikanapulo bilang ila palanublion ukon bilang balos sa ila pag-alagad. (Nu 18:20, 21; 35:6, 7) Ang mga pamilya ginhatagan sang mga asaynment sa sulod sang teritoryo sang ila tribo. Samtang nagadamo ang pamilya kag ginapapanubli ang duta sa ila mga bata, amat-amat nga nagagamay ang ginapartida nga duta.

it-1-E 359 ¶2 Dulunan

Pagkatapos mahibaluan ang geograpiko nga lokasyon sang isa ka tribo paagi sa pagabutgabot, dapat man mahibaluan ang kasangkaron sang teritoryo sini base sa ikaduha nga rason: ang kadakuon sang tribo. “Partidahon ninyo ang duta nga panag-iyahan sang inyo pamilya paagi sa pagabutgabot. Dugangan ninyo ang palanublion sang daku nga pamilya, kag buhinan ninyo ang palanublion sang magamay nga pamilya. Kon ano ang magabutan sang kada isa, amo ini ang iya palanublion.” (Nu 33:54) Ang desisyon base sa pagabutgabot parte sa geograpiko nga lokasyon indi mabag-o, pero puede magbag-o ang kadakuon sang ila palanublion. Gani, sang nahibaluan nga ang teritoryo sang Juda tuman kadaku, ginbuhinan ang kalaparon sang duta sini paagi sa paghatag sang pila ka bahin sini sa tribo ni Simeon.—Jos 19:9.

Espirituwal nga mga Hiyas

it-1-E 359 ¶5

Dulunan

Ginapakita sang rekord sang pagpartida sang teritoryo sa K sang Jordan nga gin-una anay hibalo paagi sa pagabutgabot ang para kay Juda (Jos 15:1-63), para kay Jose (Efraim) (Jos 16:1-10), kag ang katunga nga tribo ni Manases nga nagaistar sa K sang Jordan (Jos 17:1-13), dayon isaisa nga ginsiling ang ila mga dulunan kag siudad. Pagkatapos sini, daw nauntat ang pagpartida sang duta, kay ginapakita nga nagsaylo ang kampo sang Israel halin sa Gilgal pakadto sa Shilo. (Jos 14:6; 18:1) Wala nasambit kon daw ano ini kalawig, pero sang ulihi ginsaway ni Josue ang pito ka tribo kay wala nila giha-pon ginpanag-iyahan ang nabilin nga bahin sang duta nga ginhatag sa ila. (Jos 18:2, 3) Lainlain ang paathag kon ngaa amo sini ang panimuot sang pito ka tribo, ang iban nga komentarista nagasiling nga madamo sila sing nakuha nga inagaw sang nagapangsakop sila kag daw indi man sila pagsalakayon sang mga Canaanhon, gani nagbatyag sila nga indi man kinahanglan nga panag-iyahan gid dayon ang nabilin nga bahin sang duta. Nagpabuyanbuyan sila mahimo bangod indi man nila gusto nga makig-away sa gagmay nga mga grupo nga nagakontra gid sa ila. (Jos 13:1-7) Ukon basi limitado ang ila nahibaluan sa sini nga bahin sang Ginsaad nga Duta sangsa mga seksion nga naasayn na sa ila.

NOBIEMBRE 8-14

MGA BAHANDI SA PULONG SANG DIOS | JOSUE 20-22

“Ang Matun-an Parte sa Isa ka Indi Pag-intiendihanay”

w06 4/15 5 ¶3

Importante nga mga Bulig sa Pagpakigkomunikar sa Imo Tiayon

Malikawan ang mga indi paghangpanay kag mga sayop nga mga interpretasyon kon may prangka

nga komunikasyon. Sa maaga nga bahin sang maragtas sang mga Israelinhon, ang mga tribo nanday Ruben, Gad, kag ang katunga sang tribo ni Manases nga nagapuyo sa sidlangan sang Suba Jordan nagtukod sing “isa ka altar nga talalupangdon gid” sa luyo sang Jordan. Nasaypan sang iban nga mga tribo ang ila ginhimio. Sa pagdumdom nga ang ila mga kauturan sa tabok sang Jordan naghimo sing isa ka buhat sang apostasya, naghandang ang mga tribo sa nakatundan sa pagpakig-away batok sa sining mga “rebelde.” Apang, antes himuon ini, nagpadala anay sila sing isa ka delegasyon nga makigkomunikar sa mga tribo sa sidlangan. Malamon gid yadto nga buhat! Natukiban nila nga gintukod ang altar indi gali para sa paghimo sing ginadumilian nga sinunog nga mga dulot ukon mga halad. Sa baylo, nahangawa ang mga tribo sa sidlangan nga basi sa ulihi singganang sila sang iban nga mga tribo nga: “Wala kamo sing bahin kay Jehova.” Ang altar mangin isa ka saksi nga sumilimba man sila ni Jehova. (Josue 22:10-29) Ginhingalanan nila ang altar nga Saksi, mahimo gid bangod nagserbe ini nga isa ka saksi nga si Jehova amo ang ila matuod nga Dios.—Josue 22:34.

w08 11/15 18 ¶5

Himua ang mga Butang nga Nagadala sang Paghidait

Ang iban nga Israelinhon nagbatyag nga bastante na ang ebidensia nga may paglapas nga nahimo kag nga mas maayo nga masalakay sila sing hinali agod pila lamang ang mapatay sa ila. Apang, sa baylo nga magpadasudaso, ang tribo sa nakatundan nagpadala sing mga tiglawas agod makighambal sa ila mga kauturan. Namangkot sila: “Ano bala nga paglapas ining ginhimio ninyo batok sa Dios sang Israel sa pagtalikod sining adlaw sa pagsonod sa GINOO?” Ang matuod, ang mga tribo nga nagtukod sang altar wala sing may nalapas. Apang ano ang reaksion nila sa sining panumbungon?

Naakig bala sila sa mga nagapatupato sa ila ukon namat-od nga indi na makighambal sa ila? Ang ginsumbong nga mga tribo matawhay nga nagsabat kag nagpaathag nga ang motibo sang ila ginhimo amo ang handum nga alagdon si Jehova. Ang ila matawhay nga sabat nagpabakod sang ila kaangtanan sa Dios kag nagpaiway sang natabo kuntani nga inaway kag pagpinatyanay. Ang matawhay nga paghambalanay nagpasag-uli sang paghidait.—Jos. 22: 13-34.

Espirituwal nga mga Hiyas

it-1-E 402 ¶3

Canaan

Bisan madamo sa mga Canaanhon ang nakalampuwas sa pagpangsakop kag wala nagpapierde, masiling gihapon nga “ginhatag ni Jehova sa Israel ang tanan nga duta nga ginpanumpa niya nga ihatag sa ila mga katigulangan,” ginhatagan niya sila sing “kalinong,” kag “wala sing bisan isa ka saad sa tanan nga maayong butang nga ginsaad ni Jehova sa panimalay ni Israel ang napaslawan; natuman ini tanan.” (Jos 21:43-45) Ang mga kaaway sang mga Israelinhon sa palibot nila hinadlukan kag indi na daku nga problema sa ila seguridad. Nagsiling ang Dios nga tabugon niya ang mga Canaanhon sing “amat-amat” agod indi magdamo ang mabangis nga mga sa-pat sa duta kon gulpi ini nga pabay-an. (Ex 23: 29, 30; Deu 7:22) Bisan pa mas gamhanan ang kagamitan sa inaway sang mga Canaanhon, pareho sang mga kangga sini sa inaway nga may mga ruweda nga may nagalabaw nga matalom nga mga salsalon, ang bisan ano nga kapaslawan sang Israel sa pagsakop sang pila ka lugar sa ulhi wala nagapakita nga napaslawan si Jehova nga tumanon ang iya promisa. (Jos 17:16-18; Huk 4:13) Sa baylo, ginapakita sini nga rekord nga napierde ang mga Israelinhon sing pila ka beses bangod nangin indi sila matutom.—Nu 14: 44, 45; Jos 7: 1-12.

NOBIEMBRE 15-21

MGA BAHANDI SA PULONG SANG DIOS | JOSUE 23-24

“Ang Katapusan nga Laygay ni Josue sa Pungsod”

it-1-E 75

Alyansa

Lain naman ang sitwasyon sang nagsulod ang pungsod sang Israel sa Canaan, ang Ginsaad nga Duta. Ginhatag sang Soberano nga Dios sa Israel ang tanan nga kinamatarong sa duta bilang pagtuman sa iya promisa sa ila katigulangan. Buot silingon, nagsulod sila indi bilang mga dumuluong, kag gindumilian sila ni Jehova nga makig-alyansa sa pagano nga mga pungsod sang sina nga duta. (Ex 23:31-33; 34:11-16) Dapat magpasakop lang sila sa mga kasuguan kag pagsulundan sang Dios, indi sa mga kasuguan sang mga pungsod nga malapit na lang tabugon. (Le 18:3, 4; 20:22-24) Ginpaandaman sila nga indi gid mangasawa sa mga babayi sini nga mga pungsod. Kay magapasuod ini sa ila sa pagano nga mga asawa pati na sa pagano nga mga paryente kag sa ila butig nga pagsimba kag kustombre, nga magaresulta sa apostasya kag mangin siod ini sa ila.—Deu 7: 2-4; Ex 34:16; Jos 23:12, 13.

w07 11/1 26 ¶19-20

Ang Pulong ni Jehova Wala Nagakapaslawan

¹⁹ Pat-od gid nga sa mga nakita mismo naton, makasiling kita: “Wala sing isa ka pulong sa tanan nga maayong pulong nga ginpamulong ni Jehova nga inyo Dios sa inyo ang napaslawan. Ang tanan natuman sa inyo. Wala sing isa ka pulong sini ang napaslawan.” (Josue 23:14, NW) Si Jehova nagaluwas, nagaamlig, kag nagasakdag sang iya mga alagad. May matudlo ka bala nga ginsaad niya nga wala matuman sa gintalana niya nga tion? Wala. Maalamon kita nga nagasalig sa masaligan nga Pulong sang Dios.

²⁰ Ano naman ang masiling naton tuhoy sa iya mga saad sa palaabuton? Nagsiling si Jehova nga ang kalabanan sa aton may paglaum nga mabuhi sa duta nga pagahimuon nga isa ka matahom nga paraiso. Ang pila sa aton may paglaum nga maggahom kaupod ni Cristo sa langit. Bisan ano pa ang aton paglaum, may rason gid kita nga magmatutom kaangay ni Josue. Magaabot ang tion nga ang aton paglaum matuman gid. Nian madumduman naton ang tanan nga ginsaad ni Jehova, kag makasiling man kita: “Ang tanan natuman.”

Espirituwal nga mga Hiyas

w04 12/1 12 ¶1

Talalupangdon nga mga Punto

Gikan sa Tulun-an nga Josue

24:2—Ang amay bala ni Abraham, nga si Tera, nagasimba sa mga idolo? Sang primero, si Tera indi sumilimba ni Jehova nga Dios. Mahimo nga ginsimba niya ang dios nga bulan nga si Sin—isa ka bantog nga diosdios sa Ur. Suno sa tradisyon sang mga Judiyo, mahimo pa gani nga si Tera isa ka manughimo sing idolo. Apang, sang naghalin sa Ur si Abraham sang ginsugo sia sang Dios, nag-upod sa iya si Tera sa Haran.—Genesis 11:31.

NOBIEMBRE 22-28

MGA BAHANDI SA PULONG

SANG DIOS | HUKOM 1-3

“Istorya Parte sa Kaisog kag Pagsalig”

w04 3/15 31 ¶3

Si Ehud Nagbali sang Gota sang Manugpigis

Ang mga plano ni Ehud nagmadinalag-on, indi bangod sang iya pagkamapahituon, ukon bangod sang pagkainutil sang kaaway. Ang katumanan sang mga katuyuan sang Dios wala nasandig sa mahimo sang mga tawo. Ang panguna nga rason sang kadalag-an ni Ehud amo nga ginsakdag sia sang Dios samtang nagpanghikot sia suno sa

indi malutos nga kabubut-on sang Dios agod hilwayon ang iya katawhan. Ginbangon sang Dios si Ehud, kag “sang nagbangon ang GINUO sa ila [iya katawhan] sing mga hukom, nian ang GINUO nag-upod sa hukom.”—Hukom 2:18; 3:15.

w04 3/15 30 ¶1-3

Si Ehud Nagbali sang Gota sang Manugpigis

Ang una nga tikang ni Ehud amo ang paghimo sang ‘iya espada’—isa ka manubo apang duha sing sulab nga espada nga mataklos niya sing tago. Mahimo nagapaabot sia nga rekisahon. Ang mga espada kinaandan nga ginataklos sa wala, sa amo ang mga tuohon maabtik nga makagabot sini. Bangod walis, gintaklos ni Ehud ang iya espada “sa idalom sang iya mga panapton sa iya tuo nga paa,” nga mahimo indi pagrekisahon sang mga guardia sang hari. Gani, wala sing problema nga “ginhatag niya ang buhis kay Eglon nga hari sang Moab.”—Hukom 3:16, 17.

Wala ginhinambitan ang mga hitabo antes sini sa korte ni Eglon. Nagasiling lamang ang Biblia: “Sang nakatapos si Ehud sa pagdulot sang buhis, ginpalakat niya ang mga tawo nga nagdala sang buhis.” (Hukom 3:18) Ginhatag ni Ehud ang buhis, gin-updan ang mga manugdala sang buhis tubtob sa indi peligruso nga lugar gikan sa puluy-an ni Eglon, kag nagbalik sa tapos nga mapalakat sila. Ngaa? Ginpaupod bala niya ining mga tawo subong proteksion, bangod kinabatasan lamang, ukon ayhan subong manugdala lamang sang buhis? Luyag bala niya nga makalakat na sila agod indi sila maano antes niya tumanon ang iya plano? Kon ano man ang iya ginahunahuna, maisog nga isahanon nga nagbalik si Ehud sa puluy-an ni Eglon.

“Nagbalik [si Ehud] sa mga batong tinigban sa luyo sang Gilgal, kag nagsiling: ‘O Hari, may balita ako nga tago nga sa imo.’” Wala ginpaathag sang Kasulatan kon paano sia nakaatubang kay Eglon. Wala bala nagsuspetsa ang mga guardia? Naghunahuna bala sila nga ang nagaisahanon

nga Israelinhon indi makatalagam sa ila agalon? Ang pagbalik bala ni Ehud sing isahanon nagpa-kita nga ginluiban niya ang iya mga kasimanwa? Diin man sa sini, tuyo ni Ehud nga masugilanon ang hari sing silahanon lang, kag nahimo niya ini.—Hukom 3:19.

Espirituwal nga mga Hiyas

w05 1/15 24 ¶1

Talalupangdon nga mga Punto sa Tulun-an nga Hukom

2:10-12. Dapat nga may yara kita regular nga programa sang pagtuon sa Biblia agod ‘indi naton malimtan ang mga buhat ni Jehova.’ (Salmo 103:2) Dapat ipatudok sang mga ginikanan ang kamatuoran sang Pulong sang Dios sa tagipuson sang ila mga anak.—Deuteronomio 6:6-9.

NOBIEMBRE 29–DISIEMBRE 5

MGA BAHANDI SA PULONG SANG DIOS | HUKOM 4-5

“Gingamit ni Jehova ang Duha ka Babayi Para Luwason ang Iya Katawhan”

w15 8/1 13 ¶1

“Nag-abot Ako Bilang Iloy sa Israel”

Sisera! Ngalan pa lang niya nagakurog kag nagasalasala na ang Israel. Ang relihion kag kultura sang Canaan mapintas, nga nagalakip sa paghalad sang bata kag prostitusyon sa templo. Ano ang kahimtangan sang pungsod nga kontrolado sang isa ka Canaanhon nga heneral kag sang iya mga soldado? Ang ambahanon ni Debora nagapakita nga halos wala na sing nagalakbay sa pungsod kag wala na sing nagaistar sa kaumhan. (Hukom 5:6, 7) Mahimo mahunahuna naton ang mga tawo nga nagapanago sa kakahuyan kag kabakuluran, nga nahadlok magpanguma ukon mag-istar sa wala sing pader nga mga baryo, kag nahadlok maglakbay sa mga dalan kay basi lambatan sila, kuhaon ang ila mga bata, kag luguson ang mga babayi.

w15 8/1 13 ¶2

“Nag-abot Ako Bilang Iloy sa Israel”

Ang kahadlok nagdugay sing 20 ka tuig, tubtob nakita ni Jehova nga nagbag-o ang iya matig-a sing ulo nga katawhan, ukon subong sang ginsiling sang ambahanon ni Debora kag ni Barak, “Tubtob ako, si Debora, nag-abot, tubtob nag-abot ako bilang iloy sa Israel.” Wala kita makahibalo kon si Debora, nga asawa ni Lapidot, iloy gid sa literal nga kahulugan, apang ini nga ekspresyon gingamit sing malaragwayon. Buot silingon, gintangdo ni Jehova si Debora nga maghatag sa pungsod sing proteksion subong isa ka iloy. Ginsugo Niya sia para ipatawag ang tawo nga may mabakod sing pagtuo, si Hukom Barak, kag ginsugo sia nga magpakig-away kay Sisera.—Hukom 4:3, 6, 7; 5:7.

w15 8/1 15 ¶2

“Nag-abot Ako Bilang Iloy sa Israel”

Kinahanglan makapamensar gilayon si Jael. Gintanyagan niya sing matulugan si Sisera. Ginhambalan niya si Jael nga indi manugid kay bisan sin-o nga mangita sa iya. Ginhabulan sia ni Jael, kag sang nangayo sia sing tubig, ginhatagan niya sia sing gatas. Wala madugay, mahamuok na ang katulugon ni Sisera. Dayon nagkuha si Jael sing gamit nga sa masami ginagamit sing malantipon sang mga babayi nga nagaistar sa tolda—palpal kag martilyo. Nagluhod sia malapit sa ulo ni Sisera, kag karon may makakululba sia nga himuon para matuman ang kabubut-on ni Jehova. Bisan ang hinali nga pangduhaduha ukon pangalag-ag mahimo magaresulta sa katalagman. Ginhunahuna bala niya ang katawhan sang Dios kag kon paano sila ginpintasan sini nga tawo sa sulod sang mga dekada? Ukon ginhunahuna niya ang pribilehiyo nga mangin kadampig ni Jehova? Wala ini ginasugid sang kasaysayan. Nahibaluan lang naton ang iya madasig nga ginhimo. Patay na si Sisera!—Hukom 4:18-21; 5:24-27.

Espirituwal nga mga Hiyas

w05 1/15 25 ¶15

**Talalupangdon nga mga Punto
sa Tulun-an nga Hukom**

5:20—Paano ang mga bituon gikan sa langit nakig-away tungod kay Barak? Ang Biblia wala nagasiling kon bala nagbulig ang mga angel, kon bala nag-ulan sing mga bulalakaw nga ginhangop sang mga mangin-alamon ni Siser-a subong nagapatimaan sang kalamidad, ukon kon bala nadalahig ang astrolohiko nga mga pagpakot para kay Sisera nga napamatud-an nga sayop. Apang, pat-od gid nga nagpasilabot ang Dios.

DISIEMBRE 6-12

**MGA BAHANDI SA PULONG
SANG DIOS | HUKOM 6-7**

**“Lakat Ka kag Gamita ang Imo
Bug-os nga Kusog”**

w02 2/15 6-7

**Makabenepisyo Ka sa Diosnon
nga mga Prinsipio**

Ang isa nga may nagakaigo nga panimuot tuhoy sa iya kaugalingon kag may maayo nga pagtulimbang sang iya balor, amo si Gideon, isa ka hukom sa tunga sang dumaan nga mga Hebreo. Wala sia magtinguha nga mangin lider sang Israel. Apang, sang gintangdo sia sa pagtungod sini nga papel, ginpatalupangod ni Gideon nga indi sia takus. “Ang akon isa ka libo amo ang pinakakubos sa Manases, kag ako ang pinakagamay sa panimalay sang akon amay,” paathag niya.—Hukom 6:12-16.

w05 7/15 16 ¶13

“Espada ni Jehova kag ni Gideon!”

Daw ano nga kakugmat ang nabatyagan sang mga Midianhon! Sing hinali, ang kalinong ginbuslan sang pagbuka sang 300 ka tibod, sang tunog sang 300 ka budyong, kag sang singgit sang 300 ka lalaki. Bangod nakibot, ilabi na sang sing-

git nga “ang espada ni Jehova kag ni Gideon!,” nagsininggit ang mga Midianhon nga nagpadugang pa gid sing gahod. Bangod nagsalasala, imposible para sa ila nga makilal-an kon sin-o ang kaaway. Nagpabilin nga nagatindog ang 300 sa ila natangdo nga nahamtangan samtang ginpahanabo sang Dios nga magpinatyanay ang ila mga kaaway. Naagaw ang kampo, wala sang gintugutan nga makapalagyo, kag ang pagbihag ukon pagpatay sa nagkalabilin nga mga kaaway nga naglakip sa paglagas sa ila, permanente nga nagdula sang katalagman sa Midianhon. Ang malawig kag makamamatay nga pagpanalakay natapos sang ulihi.—Hukom 7:19-25; 8:10-12, 28.

Espirituwal nga mga Hiyas

w05 1/15 26 ¶16

**Talalupangdon nga mga Punto
sa Tulun-an nga Hukom**

6:25-27. Si Gideon nangin mahinantupon agod indi niya mapaakig ang iya mga manugpamatok sing di-kinahanglanon. Kon nagabantala sing maayong balita, dapat kita maghalong nga wala naton ginapaakig ang iban sing di-kinahanglanon paagi sa aton ginahambal.

DISIEMBRE 13-19

**MGA BAHANDI SA PULONG
SANG DIOS | HUKOM 8-9**

**“Ang Pagkamapainubuson
Mas Maayo Sangsa Bugal”**

w00 8/15 25 ¶13

**Paano Mo Ginalubad ang
mga Di-paghangpanay?**

Nangayo sing bulig si Gideon sa tribo sang Efraim sang nagapakig-away sia sing lakas batok sa Midian. Apang, sang natapos ang inaway, naakig ang Efraim kay Gideon kag nagyamo sing maakigon nga wala sila pagtawga sa umpisa pa lamang sang inaway. Ang kasaysayan nagsiling nga “nakigbais sila sa iya sing matigdas.” Si Gideon nagsabat: “Ano bala ang

nahimo ko karon kon ipaanggid sa inyo? Indi bala ang mga sinaghaw sa Efraim maayo pa sa patubas nga mga ubas sang Abiezer? Gintug-yan sang Dios sa inyo kamot ang mga prinsipie sang Midian nga sanday Oreb kag Zeeb, kag ano bala ang nasarangan ko himuon kon ipaanggid sa inyo?” (Hukom 8:1-3) Paagi sa iya ginpili-sing-maayo kag nagapakalma nga mga pulong, nalikawan ni Gideon ang isa kuntani ka malag-lagon nga pag-ilinaway sang mga tribo. Mahimo nga nagpaimportante sa kaugalingon kag nan-gin bugalon ang tribo sang Efraim. Apang, wala yadto magpugong kay Gideon agod panga-budlayan nga matigayon ang mahidaiton nga resulta. Mahimo man bala naton ina?

w17.01 20 ¶15

Kon Ngaa Importante Gihapon ang Kaugdang

¹⁵ Maayo gid nga halimbawa si Gideon sa pag-pakita sing kaugdang. Sang una nga nagpakita sa iya ang anghel ni Jehova, ginkilala niya nga kubos ang iya ginhalinan kag pamilya. (Huk. 6:15) Sang ginbaton niya ang asaynment halin kay Jehova, ginsiguro niya nga nahangpan gid niya ang ginapahimo sa iya kag nagsalig sia sa panuytoy ni Jehova. (Huk. 6:36-40) Maisog gid si Gideon. Pero nangin mahalungon man sia kag maalamon. (Huk. 6:11, 27) Wala niya gingamit ang iya asaynment para mangin ban-tog. Pagkatapos niya ini himuon, malipayon sia nga nagpauli.—Huk. 8:22, 23, 29.

w08 2/15 9 ¶9

Maglakat sa mga Dalanon ni Jehova

⁹ *Agod mangin abyan sang Dios, dapat mangin “mapainubuson [kita] sa hunahuna.”* (1 Ped. 3:8; Sal. 138:6) Ginapakita sang Hukom kapitu-lo 9 ang importansia sang pagkamapainubuson. Ang anak ni Gideon nga si Jotam nagsiling: “Ang mga kahoy nagkadto sa isa ka tion sa pag-haplas sing hari sa ibabaw nila.” Ginsambit ang kahoy sang olibo, higuera, kag ubas nga bala-gon. Ini nga mga kahoy nagrepresentar sa mga tawo nga kalipikado apang wala nagaambisyon nga maggahom sa ila mga masigka-Israelinhon.

Apang ang talongon nga ginagatong lamang, nga nagarepresentar sa paghari sang bugalon kag manugpatay nga si Abimelec, amo pa ang nagapanikasog nga gamhan ang iban. Bisan pa ‘nagprincipe sia sa Israel sing tatlo ka tuig,’ na-kaagom sia sing hilaw nga kamatayon. (Huk. 9: 8-15, 22, 50-54) Daw ano gid kaayo kon mangin ‘mapainubuson kita sa hunahuna’!

Espirituwal nga mga Hiyas

it-1-E 753 ¶1

Efod, I

Bisan pa maayo ang motibo ni Gideon nga selebrahon ang kadalag-an nga ginhatag ni Je-hova sa Israel kag padunggan ang Dios, “nangin siod [ang efod] kay Gideon kag sa iya pani-malay,” bangod nakasala sang espirituwal nga imoralidad ang mga Israelinhon kay ginsimba nila ini. (Huk 8:27) Pero wala nagsiling ang Bib-lia nga ginsimba ini ni Gideon; sa baylo, nalakip sia sa gintawag ni apostol Pablo nga “daku nga panganod” sang mga saksi ni Jehova antes pa sang panahon sang mga Cristiano.—Heb 11:32; 12:1.

DISIEMBRE 20-26

MGA BAHANDI SA PULONG SANG DIOS | HUKOM 10-12

“Si Jefte—Isa ka Espirituwal nga Tawo”

w16.04 7 ¶9

Ang Pagpakita sing Pagtuo Nagapahamuot sa Dios

⁹ Ang halimbawa sang mga matutom kaangay ni Jose nga nagpakita sang kaluoy sa iya mga utod, bisan “gindumtan nila sia,” mahimo nag-impluwensia man sa desisyon ni Jefte. (Gen. 37:4; 45:4, 5) Ang pagpamalandong sa ila mga halimbawa mahimo nagbulig kay Jefte nga hi-muon ang gusto ni Jehova. Nasakitan gid si Jefte sa ginhimo sang iya mga utod, pero wala ini nagpugong sa iya nga alagaron si Jehova kag ang Iya katawhan. (Huk. 11:9) Ang pagpangapin

sa ngalan ni Jehova mas importante para kay Jefte sangsa bisan ano nga personal nga mga problema. Bangod determinado gid sia nga ipakita ang iya pagtuo kay Jehova, nagresulta ini sang maayo para sa iya kag para sa iban.—Heb. 11:32, 33.

it-2-E 27 ¶2

Jefte

Si Jefte, isa ka tawo nga wala nagapabuyanbuyan, kag gilayon nga nagapanguna. Nagpadala sia sing mensahe sa hari sang Ammon, nga ginapakita nga ang Ammon ang una nga nagsalakay sa duta sang Israel. Nagsiling ang hari nga ina nga duta ginkuha sang Israel sa Ammon. (Huk 11:12, 13) Ginpakita diri ni Jefte nga indi sia mapintas ukon wala sing tinun-an nga hangaway, kundi isa sia ka estudyante sang kaysaysayan kag ilabi na parte sa pagpakig-angot sang Dios sa iya katawhan. Ginpamatud-an niya nga sala ang ginsiling sang Ammonhon, paagi sa pagpakita nga (1) wala nagpakig-away ang Israel sa Ammon, Moab, ukon Edom (Huk 11:14-18; Deu 2:9, 19, 37; 2Cr 20:10, 11); (2) indi ang Ammon ang nagapanag-iya sang duta sang ginsakop ini sang mga Israelinhon, kay kontrolado ini sang mga Canaanhon nga Amornon kag gintugyan sang Dios ang ila hari nga si Sihon, kag ang iya duta sa Israel; (3) wala ginbalabagan sang Ammon ang pag-istar sang Israel sa sulod sang 300 ka tuig; gani ano ang ila rason nga himuon nila ini subong?—Huk 11:19-27.

it-2-E 27 ¶3

Jefte

Ginpatuhuyan ni Jefte ang pinakarason sini sang ginpakita niya nga ang isyu nakasentro sa pagsimba. Ginpahayag niya nga ginhatag ni Jehova nga Dios ang duta sa Israel kag bangod sina indi nila paghatagan sing bisan isa lang ka pulgada sini ang mga nagasimba sa butig nga dios. Gintawag niya nga Kemom ang dios sang Ammon. Abi sang iban nagsala sia. Pero, bisan

si Milcom ang dios sang Ammon, kag si Kemom ang dios sang Moab, ining magparyentehanay nga pungsod nagasimba sa madamo nga dios. Nakasala pa gani si Solomon kay gindala niya sa Israel ang pagsimba kay Kemom bangod sa iya dumuluong nga mga asawa. (Huk 11:24; 1Ha 11:1, 7, 8, 33; 2Ha 23:13) Dugang pa, ang “Kemom” mahimo nagakahulugan sing “Mananakop, Mandadaug,” suno sa pila ka iskolar. (Tan-awa ang *Gesenius’s Hebrew and Chaldee Lexicon*, translated by S. Tregelles, 1901, pahina 401.) Mahimo ginpatuhuyan ni Jefte ini nga dios kay amo ini ang ginapatihan sang mga Ammonhon nga ‘nagsakop’ ukon ‘nagdaug’ sa iban kag naghatag sa ila sang duta.

Espirituwal nga mga Hiyas

it-2-E 26

Jefte

Si Jefte Isa ka Legal nga Bata. Ang nanay ni Jefte “isa ka makihilawason nga babayi,” pero indi buot silingon nga nabata sia bangod sa pagpakighilawas ukon indi sia legal nga bata. Nangin makihilawason ang iya nanay antes pa ini nangin ikaduha nga asawa ni Gilead, pareho kay Rahab nga nangin makihilawason anay pero sang ulihi napamana niya si Salmon. (Huk 11:1; Jos 2:1; Mat 1:5) Isa man ka pamatuod nga legal nga bata si Jefte kay ginpalayas sia sang iya mga utod sa amay sa una nga asawa ni Gilead para wala sia sing parte sa palanublion. (Huk 11:2) Dugang pa, sang ulihi ginbaton si Jefte nga mangin lider sang mga lalaki sang Gilead (nga posible nalakip sa sini ang iya mga utod sa amay). (Huk 11:11) Isa pa, naghalad sia sing dulot sa Dios sa tabernakulo. (Huk 11:30, 31) Indi ini puede himuon ni Jefte kon indi sia legal nga bata, kay ang Kasuguan nagasiling: “Ang anak sang wala makasal nga lalaki kag babayi indi makasulod sa katilingban ni Jehova. Bisang iya kaliwat tubtob sa ikanapulo nga kaliwatan indi makasulod sa katilingban ni Jehova.”—Deu 23:2.

DISIEMBRE 27-ENERO 2

MGA BAHANDI SA PULONG SANG DIOS | HUKOM 13-14

“Kon Ano ang Matun-an sang mga Ginikanan kay Manoa kag sa Iya Asawa”

w13 8/15 16 ¶1

Mga Ginikanan—Hanasa ang Inyo mga Kabataan Kutob sa Pagkalapsag

Binagbinaga ang natabo sa Danhanon nga si Manoa, nga nagaistar sa banwa sang Zora sa Israel sadto. Ginpahibalo sang anghel ni Jehova ang baw-as niya nga asawa nga magabun-ag sia sing isa ka anak nga lalaki. (Huk. 13:2, 3) Pat-od nga nalipay gid sa sini ang matutom nga si Manoa kag ang iya asawa. Pero, may mga ginakabalak-an man sila. Gani, nangamuyo si Manoa: “O, GINOO, ginaampo ko sa imo, pabalika sa amon ang tawo sang Dios nga ginpadala mo, kag magtudlo sa amon kon ano ang amon himoon sa bata nga matawo.” (Huk. 13:8) Nabalaka si Manoa kag ang iya asawa kon paano padakuon ang ila bata. Pat-od gid nga gintudluan nila ang ila anak nga si Samson sang kasuguan sang Dios, kag nagmadinalag-on ang ila mga panikasog. Sang ulihi, “ang Espiritu sang GINOO nagpamuno sa pagdaldal [kay Samson],” siling sang Biblia. Subong resulta, naghimo si Samson sing madamo nga gamhanan nga buhat subong isa sa mga hukom sang Israel.—Huk. 13:25; 14:5, 6; 15:14, 15.

w05 3/15 25-26

Nagmadinalag-on si Samson Paagi sa Kusog ni Jehova!

Samtang nagadaku si Samson, “padayon sia nga ginpakamaayo ni Jehova.” (Hukom 13:24) Isa ka adlaw nagpalapit si Samson sa iya amay kag iloy kag nagsiling: “Nakakita ako sing babayi sa Timnah sa mga anak nga babayi sang mga Filistinhon, kag karon ipaasawa ninyo sia sa akon.” (Hukom 14:2) Hunahunaa lamang ang ila kakibot. Sa baylo nga hilwayon ang Israel

sa mga kamot sang mga manugpigis, ang ila anak luyag makig-alyansa sa ila paagi sa pagpangasawa. Batok sa kasuguan sang Dios ang pagpangasawa gikan sa mga sumilimba sang pagano nga mga dios. (Exodo 34:11-16) Bangod sini, nagpamatok ang mga ginikanan: “Wala na gid bala sang babayi sa tunga sang mga anak nga babayi sang imo mga kauturan nga lalaki kag sa tunga sang akon mga katawhan, sa amo magakuha ka sang asawa gikan sa di-sirkunsidado nga mga Filistinhon?” Walay sapayan sina, nagpamilit si Samson: “Ipaasawa lang sia sa akon, bangod sia lang ang nagakaigo sa akon panulok.”—Hukom 14:3.

Espirituwal nga mga Hiyas

w05 3/15 26 ¶1

Nagmadinalag-on si Samson Paagi sa Kusog ni Jehova!

Ngaa “nagakaigo” ining Filistinhon nga babayi kay Samson? Indi bangod nga ini nga babayi “matahom, maanyag, makabibihag,” siling sang McClintock and Strong’s *Cyclopedia*, “kundi bangod sa isa katuyuan, ukon tulumuron.” Sa ano nga katuyuan? Ang Hukom 14:4 nagpaathag nga si Samson “nagpangita sing kahigayunan batok sa mga Filistinhon.” Interesado si Samson sa sini nga babayi para sa sina nga katuyuan. Samtang nagahamtong si Samson, “nagsugod sa pagpahulag sa iya ang espiritu ni Jehova,” ukon nagabuyok sa iya sa pagpanghikot. (Hukom 13:25) Gani ang espiritu ni Jehova amo ang nagapahulag nga puersa sa makatilingala nga pangabay ni Samson tuhay sa pagpangasawa kasubong man sa iya bug-os nga hilikuton subong hukom sa Israel. Natigayon bala ni Samson ang kahigayunan nga iya ginapangita? Aton anay binagbinagon kon paano sia ginpasalig ni Jehova sang iya nga pagsakdag.